

Agust Ensesa Bonet
Escola de
Tastavins
del Gironès

El vi

Honeymoon

Blanc 2010

En un vi que porta un nom tan romàntic com el de «Luna de mel» ja ens podem imaginar el que hi podem trobar: un bonic color groc palla amb reflexos daurats. Aroma intensa i seductora. Records de flors blanques i fruita madura. Atractiu, glicèric i saborós. El darrer regust és balsàmic i persistent. És un vi monovarietal, elaborat al 100% amb el

raïm Parellada, de conreu a la finca El Subal, propietat de l'empresa elaboradora. Fermentació llarga del most durant tres setmanes a baixa temperatura en dipòsits d'acer inoxidable. Ben fred és extraordinari per degustar sol, i fresc acompanya peix blanc. Fa un maridatge perfecte amb un formatge brie de bona qualitat. Preu aproximat: 6,90 euros. L'he tas-

tat amb en Jaume Pujol de La Bodega, a tocar de la plaça de l'Oli de Girona.

El celler elaborador: Parés Baltá, situat a Pacs del Penedès, és propietat de la família Cusiné i elabora vins tranquils i caves. Realitzen cultiu ecològic amb certificació des de l'any 2004. Mereix una visita. Per a més informació: www.paresbaltá.com i www.girovi.cat

Col.leccionisme

Òmnium ja té 50 anys

L'entitat té una destacada producció de targetes postals

Xavier Romero

Dilluns passat, dia 11, es complien exactament 50 anys del naixement d'Òmnium Cultural, l'entitat creada durant el franquisme per defensar i propagar la llengua i la cultura catalanes.

Aquesta entitat, presidida actualment per Muriel Casals, ha arribat a la important xifra de 25.000 membres, la qual cosa la converteix en una de les més multitudinàries del país. A l'acte de commemoració celebrat a l'Auditori de Barcelona, Òmnium —que el 10 de juliol de l'any passat va reunir centenars de milers de persones en una multitudinària manifestació a Barcelona— va homenajear els seus cinc fundadors, Lluís Carulla, Fèlix Millet, Joan Baptista Cendrós, Pau Riera i Joan Vallvé, els impulsors d'aquella valenta iniciativa presentada en societat l'11 de juliol de 1961.

A més de recordar aquesta trajectòria, voldríem destacar la sensibilitat especial que han demostrat els dirigents de l'entitat en emprar targetes postals per fer arribar als seus i al públic en general llurs missatges i convocatòries, a més de posar de relleu en tot moment els signes d'identitat del país i les efemèrides històriques. Com a mostra de la gran producció cartòfila d'Òmnium, reproduïm una de les postals que l'any 1981 s'editaren sota el títol «Picasso i Catalunya». S'hi veu el pintor, malagueny de naixement, que quan va arribar al castell de Vauvenargues una de les primeres coses que va fer va ser pintar la bandera catalana als respallers de moltes cadires. La mateixa senyera la tenia al capçal del llit. Les fotografies les va fer el nord-americà David Douglas Duncan, i van ser distribuïdes per Òmnium Cultural.

Una altra iniciativa cartòfila va ser la de commemorar els 500 anys del llibre en català, el 1974, essent il·lustrat amb dels exemplars amb l'encapçalament de les Trobes en llaor de la Verge Maria (València, 1474), el primer volum imprès en la nostra llengua. L'any 1983 va aparèixer una altra bonica sèrie, dedicada a dates emblemàtiques i a personatges il·lustres, amb la reproducció inclosa de petits versos, com ara aquests d'Agustí Esclasans i Folch, per adjuntar a una il·lustració que mostra, l'any 1932, el president Macià homenajant els herois de l'Onze

de Setembre: «Floteu, banderes, sobre el nostre viure! / Planeu, estels, pel gran silenci pur! / crema d'amor, oh! Catalunya lliure / pels camins del turment i del futur!».

Òmnium Cultural va instituir l'any 1969 el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, que s'atorga a les persones que per la seva obra, literària o científica, escrita en llengua catalana i per la importància i exemplaritat de la seva tasca intel·lectual, hagin contribuït de manera notable i continuada a la vida cultural dels Països Catalans. A través també de les postals, es recorda anualment els guardonats, des de la primera edició, guanyada per Jordi Rubió, a qui seguirien, entre d'altres, Joan Oliver, Francesc de Borja Moll, Salvador Espriu, J.V. Foix, Joan Fuster, Pau Vila, Miquel Tarradell, Vicent Andrés Estellés, Manuel de Pedrolo, Mercè Rodoreda, Joan Coromines, Marià Manent, Pere Calders, Enric Valor, Xavier Benguerel, Miquel Batllori, Miquel Martí i Pol, Joan Triadú...

Gironins del segle XIX

Narcís Sardà Riusech

Quan els veïns de la zona veïen acostarse un carruatge foraster ja sabien que havien de córrer a avisar al metge. Cada setmana hi havia algú que feia molts quilòmetres per ser visitat pel doctor Sardà.

Narcís Sardà Riusech va néixer a Figueres el 1840 i va estudiar medicina a la Universitat de Barcelona. Cal dir que hi ha parts de la seva biografia que ens són un autèntic misteri. Per exemple, es té constància que durant la dècada de 1880 va viatjar per Europa i que el 1885 va arribar a Panamà, però desconeixem la raó d'aquests desplaçaments.

Al país americà va fundar un sanatori, dedicat al tractament de les malalties tropicals típiques del clima de la zona. Quan feia un any que el centre havia obert les seves portes, se'l va vendre i va continuar viatjant fins que va arribar a Guatemala, on s'acabaria establint. Allà va trobar feina a l'hospital de Quezaltenango i va conèixer la que seria la seva esposa.

A Guatemala ben aviat es va fer un nom com a facultatiu gràcies a la seva tasca durant l'epidèmia de verola que es va declarar a San Cristóbal de Totonicapán a les darreries del segle XIX. Més tard també va tenir accions destacades a la regió de Suchotepéquez lluitant contra epidèmies similars. Per aquesta raó, les autoritats del municipi de San Antonio li van demanar que s'establís en aquella població, ja que, a més, no hi havia cap metge a la zona. Narcís Sardà Riusech va acceptar l'oferiment i hi va obrir un sanatori, que no només era visitat pels malalts de Suchotepéquez, sinó també per persones d'altres punts del país que hi arribaven atretes pel prestigi del metge figuerenc.

Així mateix, durant els anys que va exercir la seva professió, Sardà va descobrir medicaments per tractar patiments ben variats: des de la impotència masculina fins a l'alcoholisme, passant per la bronquitis.

Més enllà de l'exercici de la seva professió, Narcís Sardà Riusech va ser alcalde de San Antonio en diverses ocasions i va donar un terreny al municipi perquè s'hi construís una escola. Com a mostra d'agraïment, el centre va ser batejat amb el seu nom.

Narcís Sardà Riusech va morir a Guatemala el novembre de 1937, quan tenia noranta-set anys. A la Biblioteca del Congrés dels Estats Units es conserva un opuscle signat per Sardà el 1932 i titulat Cien años de vida sin los achaques de la vejez.

Xavier Carmaniu Mainadø
Historiador
i periodista